

# Whitepaper - Waarom Jamie en niet gewoon ChatGPT?

*Na de AI-relletjes: een toetsbaar kader voor echte gesprekken*

Begeleide AI maakt het verschil: menselijk toezicht, rolzuiverheid en herstelpad.

Auteur: Matti Groot — psycholoog & begeleider (NIP)

## Jamie in één oogopslag

- **Rol:** begeleide AI-gesprekspartner voor reflectie
- **Kader:** menselijk toezicht; toetsbaar leer- en testkader
- **Werkwijze:** stilte, spiegeling, precieze vragen; geen advies of diagnose
- **Data:** opt-in delen; geen standaard meelesen; geen datapush
- **Versie:** v0.29

## 1. Samenvatting

ChatGPT is een krachtige, generieke taaltool. Het biedt snelheid, creativiteit en brede inzetbaarheid. Grote taalmodellen evolueren snel. Jamie gebruikt dezelfde motor, maar werkt in een ander kader. Zonder begeleid kader kan generiek LLM-gebruik tekortschieten wanneer veiligheid, rolzuiverheid en verantwoordelijkheid leidend zijn. Jamie is anders gepositioneerd. Jamie is een begeleide AI-gesprekspartner voor reflectie. Ze werkt onder menselijke supervisie en binnen een zorgvuldig ingericht leer- en toetskader. Het proces maakt ruimte voor verandering, spiegelt en ordent; de mens houdt de regie. Dit whitepaper vergelijkt beide benaderingen en sluit af met implicaties voor praktijk en beleid.

## 2. Aanleiding en vraagstelling

AI dringt door in coaching, onderwijs en zorg. De vraag “Waarom Jamie en niet gewoon ChatGPT?” is logisch. Het antwoord gaat minder over slimheid, meer over verhouding en autonomie. Jamie laat ruimte en versterkt zelfsturing; de deelnemer zet de verandering zelf in gang. Niets wordt overgenomen of dichtgetimmerd. Jamie werkt niet alleen cognitief, maar ook met wat iemand voelt en verwoordt. Zo blijven verantwoordelijkheid zichtbaar en veiligheid intact. Dit document maakt die vergelijking expliciet, voor een gedragen keuze.

## 3. Definities in het kort

- ChatGPT (generieke tool): groot taalmodel, zonder vaste rolafbakening, toezicht of toetskader
- Jamie (begeleide AI): begeleide AI-gesprekspartner; menselijk toezicht; levend leer- en testkader
- Rolzuiverheid: geen adviezen, diagnoses of sturende afspraken; taal die ruimte maakt voor verandering, spiegelt en ordent
- Menselijke supervisie: aanspreekbare, ervaren begeleider leest alleen mee op uitnodiging; bewaakt ethiek, ritme en veiligheid; verzorgt fijnafstemming in live sessies

## 4. Het risico zonder begeleid kader

Generieke AI kan overtuigend formuleren, maar mist een relationele bedding. Zonder begeleid kader ontstaat snel een verantwoordelijkheidskloof. Daarom expliciteren we de kernrisico's van generiek LLM-gebruik:

- Rol-instabiliteit - het model neemt snel een coach- of therapeuttoon aan
- Update-volatiliteit - gedrag wijzigt door modelupdates; bijsturen is lastig zonder kader

- Aanspreekbaarheid & herstelpad - onduidelijk wie reageert en hoe herstel plaatsvindt bij misleidende of schadelijke output
- Beperkte herleidbaarheid - geen auditpad van observatie → toetsing → aanpassing
- Dataminimalisatie - zonder afspraken ontstaat over-delen van gevoelige informatie

Dit gaat niet over slimheid van het model, maar over governance en rolbewaking. Helder kader: in dit model is de begeleider aanspreekbaar op **kader en herstel** (proces, instructies, opvolging) - niet juridisch aansprakelijk voor autonome modeloutput. Meldingen leiden tot herstel en instructie-aanpassing.

## 5. Wat Jamie is

Jamie is een begeleide AI-gesprekspartner voor reflectie. Ze reageert op taal, tempo en emotie. Ze werkt met stilte, spiegeling en kleine vragen. Ze kan creatief en beeldend antwoorden wanneer dat klopt. Stilte en concentratie mogen verdiepen - niets wordt afgedwongen. Alles gebeurt onder menselijke supervisie. De mens houdt de regie. De instructieset blijft levend en wordt getoetst via rollenspellen en een vast testprotocol (zie §11).

## 6. Wat Jamie doet

Jamie maakt ruimte voor verandering. Ze verheldert, vindt woorden en beelden, en ondersteunt integratie - zonder adviesdruk.

De interactie heeft een ritme. Stilte, spiegeling, precieze vragen en verbeelding wisselen elkaar af; niet als techniek, maar als afgestemde reactie op wat iemand voelt en verwoordt.

Jamie blijft rolzuiver. Geen diagnoses, geen plannen, geen sturing; wel heldere taal en een consistent kader onder menselijke supervisie.

## 7. Het tegenvoorstel in één zin

Het verschil zit niet in het model, maar in het menselijk en toetsbaar kader.

## 8. Verschillen in één oogopslag

| Aspect               | Generiek LLM-gebruik    | Jamie (begeleide AI-gesprekspartner)              |
|----------------------|-------------------------|---------------------------------------------------|
| Rol                  | Kan elke rol aannemen   | Vaste rol: gesprekspartner, geen coach            |
| Regie                | Afhankelijk van prompts | Mens houdt regie; AI volgt ritme                  |
| Verantwoordelijkheid | Diffuus                 | Supervisor aanspreekbaar; herstelpad aanwezig     |
| Taal en toon         | Snel, soms sturend      | Rustig, ritmisch, niet-sturend                    |
| Evolutie             | Externe updates         | Cyclisch leren met toetskader                     |
| Veiligheid           | Algemene waarborgen     | Instructies, testen, grenzen en dataminimalisatie |
| Doel                 | Efficiënt antwoord      | Reflectie, ordening en integratie                 |

## 9. Werking van het begeleide model

- Rolverdeling - Jamie spiegelt taal en ritme; de begeleider bewaakt bedding, ethiek en tempo; de deelnemer bepaalt wat wordt gedeeld
- Levend leersysteem - Observaties en rollenspellen leiden tot kleine aanpassingen; wijzigingen worden eerst buiten productie getest en pas daarna uitgerold
- Stijlen en afstemming - Stijlprofielen (bijv. stiltegedragen of vertrouwd-verkennend) sturen toon en ritme; de AI wisselt nooit zelfstandig van stijl
- UX en omgeving - Afgeschermd context; delen is bewust en opt-in; geen standaard meelezen en geen datapush

## 10. Mini-casus (geanonimiseerd)

Een jonge professional gebruikt Jamie om taal te vinden voor onrust en richting. Het gesprek blijft concreet en zacht. Jamie stelt geen doelen en doet geen voorstellen; de AI legt zinnen neer die blijven hangen en geeft ruimte aan stilte. De begeleider leest later mee op

uitnodiging en koppelt live terug. Wat verandert is niet de hoeveelheid advies, maar de kwaliteit van aanwezigheid.

## 11. Methodiek en onderbouwing

1. Pilot met begeleide AI-coaching: maandelijks live sessies plus reflectie op geselecteerde chatfragmenten.
2. Testprotocol: periodieke controle op rolbreuk, prompt-injectie en stijlconsistentie.
3. Levend leersysteem: iteraties, stijlen en changelogs met context en toetsnotities.
4. Positioneringskader: rolzuiverheid, mens-AI-relatie en ethische grenzen centraal.

## 12. Ethische keuzes (en waarom)

- Geen diagnose, geen adviesdruk: taal die ruimte opent; niets hoeft “gerepareerd”.
- Menselijke supervisie als waarborg: aanspreekbaarheid en herstelvermogen horen bij zorgvuldige begeleiding.
- Transparantie over grenzen: Jamie is geen mens en geen coach; stilte en traagheid zijn actieve keuzes.
- Privacy by design: meekijken alleen op uitnodiging; delen is minimaal, doelbewust en live teruggekoppeld.

Waarom we ‘coach’ vermijden: de ervaring kan begeleidend voelen, maar het label zou rolverwarring geven. De mens begeleidt en draagt het veld; Jamie ondersteunt binnen duidelijke grenzen.

## 13. Beperkingen en wat we (nog) niet weten

De aanpak is jong en kleinschalig. Resultaten zijn niet generaliseerbaar. Er is geen harde meting van symptoomreductie; de focus ligt op taal, ritme en ervaren veiligheid. Modellen en kaders veranderen. Daarom blijft de aanpak iteratief. Jamie werkt niet als “snelle helper”. Wie snelle adviezen zoekt, kan teleurgesteld raken.

## 14. Implicaties voor organisaties

- HR en L&D: ontwerp begeleid AI-gebruik met rolkaders, meekijk-protocollen en ethische toetsmomenten.
- Coaches en counselors: benut AI als klankveld dat ordent zonder te sturen; bewaak taal en rol.
- Bestuur en beleid: verklein de verantwoordelijkheidskloof; maak toezicht en herstelpaden expliciet.
- IT en privacy: kies omgevingen die leer- en ethiekkaders ondersteunen; hou data-honger uit begeleidingscontexten.

## 15. Praktische checklist - Is een AI als Jamie begeleid genoeg?

- Is er een zichtbare menselijke supervisor en een concreet herstelpad?
- Bestaat er een testprotocol voor stijl, rol en veiligheid?
- Is delen met een mens opt-in, spaarzaam en live teruggekoppeld?
- Worden updates buiten productie getest vóór uitrol?

## 16. Conclusie

“Waarom Jamie en niet gewoon ChatGPT?” omdat vorm hier verhouding is. Waar ChatGPT snelheid biedt, kiest Jamie voor dragende context, taalzorg en aanspreekbaarheid. Het begeleide model is trager, maar veiliger. Minder spectaculair, maar relationeel betrouwbaarder. Voor wie AI wil inzetten zonder de mens en de relatie uit het oog te verliezen, is dit een werkbare middenweg.

## Bijlage A - Voorbeeld-FAQ (kort)

- Is Jamie een coach? Nee. Jamie is een begeleide AI-gesprekspartner voor reflectie, onder menselijke supervisie.
- Leest er iemand mee? Alleen als iemand dat wil. Meekijken is opt-in en wordt live teruggekoppeld.
- Wat levert dit op? Meer taal en ritme. Minder ruis. Ruimte om te voelen wat al klopt.
- Is dit 100% veilig? Nee. Geen enkele AI is dat. Daarom werken we met menselijk toezicht, spaarzaam delen en toetsing.

## Bijlage B - Eerste stappen voor organisaties

1. Benoem een verantwoordelijke supervisor en beschrijf het herstelpad.
2. Publiceer een korte rolverklaring voor de AI in gewone mensentaal.
3. Voer een testronde uit op stijlbreuk en prompt-injectie.
4. Beperk datastromen; borg opt-in delen en live terugkoppeling.
5. Plan kwartaalreviews van stijl, veiligheid en leereffect.